KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPLATA „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem rocznie mk. 1200, półrocznie 600 kwartalnie mk. 300, — miesięcznie mk 100. pocztę mk. 115. —

OGLOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 15 w tekście Mk 20 po tekście reklamy Mk. 10 Zwyczajne mk 7,50 Drobne: 2 Mk. za wyraz, dla poszukujących pracy i o rzeczach zgubionych, 5 mk. za wyraz, o interesach handlowych i majątkowych najmniej marek 20.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOS...

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz W niedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—3 w poł. i od 6—7 w

PRENUMERATE I OGLOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 5.00** (Na G. Śląsku **50 fen.**) SOSNOWIEC. czwartek dnia 28 kwietnia 1921 roku Nr. 93 Rok XV

Wszystkim Życzliwym i Znajomym, którzy z powodu 25-cio letniej rocznicy naszych zaślubin, złożyli nam dowody pamięci oraz chórowi kościelnemu za wykonanie pieśni religijnych podczas mszy św. —składamy serdeczne podziękowanie.

Antoniostwo Mazurkiewiczowie.

Sosnowiec d. 27/IV 1921 r.

O demokratyzmie istotnym i fałszywym.

Czasy nasze wprowadzą ją ustrój demokratyczny, po sunęły ludzkość ogromnie naprzód, a każdej jednosce przywracają, niezależnie od jej stanu, godność osobistą poszanowanie jej pracy, równość społeczną, — zbliżyły okres zbratania się ludności, okres powszech nej miłości.

W tym wielkim, a twór czym i dodatnim procesie demokratyzacji społeczeństwa, są jednakże jak zresz tą w każdym wypadku życia i strony ujemne, które należy wyjaśnić i usunąć. Pierwszym bodaj najważniejszym ujemnym zjawiskiem jest fałszywe i błędne rozumienie samej istoty demokratyzmu — a te fał szywe rozumienie jest, nies tety, dzisiaj prawie powszechne.

Demokratyzm bowiem który w swojej istocie jest tylko równością wszystkich wobec prawa, równą możnością wszystkich do życia i rozwoju — bywa rozumiany jako równość wszystkich wewnętrzna jako równość wszystkich ludzi naw zajem wobec siebie.

I ten pogląd jest błędny — należy go wszędzie prostować. Złodziej i próżniak i uczciwy, sumienny robotnik są równi wobec prawa, mają jednakową możność życia, rozwoju i postępu w społeczeństwie demokratycznem — ale lu dzie ci nie są sobie równi wewnętrznie, jako ludzie Złodziej stoi na początku rozwoju wewnętrznego czło wieka, próżniak nie o wiele wyżej, a sumienny robotnik może stać na wyży nach życia duchowego może osiągnąć najwyższy szczebel godności i szlachet ności ludzkiej. Na tym prostym przykładzie spostrzegamy iż wszyscy ludzie są równi wobec prawa a le nierówni wobec sie bie i społeczeństwa jedni są więcej inni mniej warci. Jeżeli tedy nie są sobie równi złodziej i su mienny robotnik to takich wewnętrznych duchowych nierówności możemy spot kać wiele więcej — może my powiedzieć, że nie ma dwóch ludzi równych so bie duchowo.

Jakież z tego płyną wnioski? Oczywiście wyż szość, czy niższość ducho wa nie może być powo dem do nadawania ludziom przywilejów, ale może i powinna być przyczyną wy boru ludzi na stanowiska przodujące — w narodzie.

Nie wolno dopuszczać do tego, aby źli i niesu mienni ludzie: pijacy, roz pustnicy, kłamcy, próżnia cy podszczywacze jadem nienawiści duszący, złodzie je zabójcy i wszelkiego in nego rodzaju przestępcy byli stawiani przez robot ników i wogóle społeczeńs two na czele organizacji za wodowych, na stanowiska poselskie, ministerjalne i inne, bowiem ludzie tacy trądem własnym zarażą o toczenie, w którem pracu ją, a następnie i całe spo łeczeństwo.

Wszyscy tedy są równi wobec prawa, każdy może być prezesem Związku Za wodowego, radnym miejs kim, posłem, ministrem — ale ten tylko nim być po winien, kto nie jest pełen plugawstwa wewnętrznego, kto jest dobrym i zacnym człowiekiem.

Nie urodzenie tedy, nie szlachectwo, nie bogactwo nie powodzenie życiowe, nie stosunki, nie pochlebe two tłumowi, powinny w społeczeństwie demokra tycznem wysuwać ludzi na stanowiska przodujące, lecz ich talenty, zasługi, wiedza miłość współbraci i wew nętrzna szlachetność.

I dopiero wówczas us trój demokratyczny wyda prawdziwie dobre owoce wówczas będzie prowadził do szczęścia ogólnego, gdy społeczeństwo, gdy lud, ro botnicy i włościanie zrozu mieją, że wszyscy są rów ni wobec prawa, ale nie wszyscy są równi wobec Boga. Gdy, korzystając z powszechnego prawa głoso wania, nie będą swych gło sów oddawali złym i prze wrotnym ludziom, lecz gdy władze do rąk będą powie rzali ludziom dobrym.

Dopóki zaś z ustroju demokratycznego będą ko rzystali ludzie najgorsi, pochlebcy tłumowi, krzyka cze wiecowi, ludzie bez su mienia, bez wiedzy, bez talentu, bez wiary, bez przemyślanych do głębi przekonań, dopóty ustrój demokratyczny cierpki jeno owoc wydawać będzie, a złe prawa i źli włąd cy do nieszczęść, do wo jen, zaburzeń, głodu nędzy doprowadzać będą społe czeństwo.

Stan przemysłu metalo-przeróbczego w Zagłębiu Dąbrowskiem.

Chcąc poinformować szerszy ogół czytelników o stanie obecnym przemysłu metalo-przeróbczego w Zagłębiu przeprowadziliśmy w tej sprawie wywiad z p. inż. Zatheym, sekretarzem T-wa Przemysłowców Zagł. Dąbrowskiego.

Na pytanie, jak się przedstawia obecnie produkcja w tej gałęzi przemysłu, p. inż. Zathey oświadczył co następuje:

Fabryki są wszystkie zaopatrzone w dawne jeszcze zamówienia i mają dość roboty.

Daje się jednak zauważyć pewne zmiejszenie się nowych zamówień, a w niektórych działach nagromadzenie zapasów towaru w magazynach fabrycznych.

W razie, jeżeli w czasie najbliższym nie nastąpi powiększenie się popytu, to należy liczyć się z częściowem przynajmniej zredukowaniem pracy ponieważ przy dającej się już dziś wyczuwać konkurencji zagranicy — fabryki nie będą w możności produkować na zapas.

Jak się przedstawiają ceny obecne i czy nie przewidywana jest zwyżka cen na towary produkowane przez zakłady metalo przeróbcze? Ceny ostatnio nieznacznie się podniosły należy jednak przypuszczać, że utrzymają się na dotychczasowej wysokości o ile koszty produkcji nie ulegną zmianie.

Jak się ma sprawa wysyłki towarów gotowych?

Pod tym względem położenie fabryk jest fatalne, ponieważ sprawa otrzymywania potrzebnych wagonów w dostatecznej ilości nie tylko że się nie polepszyła, ale pogarsza się z dniem każdym.

W niektórych fabrykach leży na składzie znaczna ilość wyprodukowanych towarów, której wysłać z powodu braku wagonów nie można.

Stąd też, w większości swej zakłady niemal stale odczuwają brak płynnej gotowizny. Z powodu spadku naszej waluty i zwiększających się ustawicznie kosztów produkcji przemysł uczuwa coraz dotkliwszy brak gotówki.

Czy zakłady nie odczuwają braku surowców?

W ostatnim tygodniu dostawa węgla polepszyła się, fabryki w węgiel są naogół dobrze zaopatrzone.

Surowce w rodzaju żelaza, złomu żelaznego, surowca żeliwnego — są do nabycia w ilości wystarczającej, dostawa jednak bardzo jest utrudniona.

Fabryki, które nie mogą sprowadzać surowców końmi, mają częściowo już teraz braki surowców i komplikacje w terminowej przeróbce.

W razie dłuższego jeszcze braku wagonów pod surowce fabryki narażone będą na znaczne straty z powodu konieczności ograniczenia ruchu.

Jaki jest stosunek robotników do przedsiębiorstw i jak regulują się stosunki wogóle pomiędzy pracodawcą a pracobiorcą?

Oprócz dwudniowego częściowego strejku w niektórych przedsiębiorstwach, a to z racji militaryzacji kolei, do którego naogół zresztą przyłączyła się stosunkowo niewielka ilość robotników, żadnych większych nieporozumień i starć z robotnikami w ostatnich tygodniach w fabrykach nie było.

Żądania podwyższenia płac nie były stawiane, ponieważ ostatnie żądania obowiązywały do 1-go kwietnia.

W najbliższej przyszłości rozpoczną się pertraktacje z robotnikami co do warunków nowej umowy z pracodawcami.

Jaki jest stan aprowizacji zakładów?

Naogół aprowizacja dotąd była względnie zadawalniająca — jednakże w ostatniej chwili, aczkolwiek np. kopalnie otrzymały znaczny przydział ziemniaczany, to przemysł średni, nie aprowidowany przez PUZAPP, uczuwa dotkliwy brak tego artykułu i zmuszony jest po cenach wygórowanych kupować go na rynku. Z mąką jest jeszcze gorzej, bo PUZAPP opóźnia się z dostarczeniem mąki dla przemysłu, co wobec braku zapasów, stawia zakłady przemysłowe w bardzo kłopotliwe położenie.

Jaka jest podaż robotników?

Zauważyć się daje w ostatnich czasach znaczny nadmiar wykwalifikowanych robotników. Nadmiar ten, za nielicznymi wyjątkami, nie zmiejsza się, mimo mających wkrótce nastąpić robót polnych.

W zakończeniu wywiadu zaznaczył p. inż. Zathey że stan przemysłu polepszy się a intensywność produkcji wzrośnie z chwilą, gdy rozpocznie się handel z Rosją, która przed wojną była w stosunku do Zagłębia głównym rynkiem zbytu.

J. S.

Kronika.

— **59 posiedzenie Rady Miejskiej** odbędzie się we czwartek dnia 28 bm. w sali posiedzeń Rady Miejskiej, o godz. 6-ej wieczorem, z następującym porządkiem obrad: 1) Sprawa uchwał Rady Miejskiej w przedmiocie zaciągnięcia pożyczek mk. 700,000 na budowę szkoły i 1,000,000 mk, na potrzeby szkolnictwa miejskiego. 2) Wniesienie poprawek do regulaminu Rady Miejskiej m. Sosnowca 3) Budżet Miejskiego Urzędu Zdrowia 4) Wybory 4-ch członków do Komisji Opieki Społecznej 5) Wniosek o przyłączenie elektrowni małobądzkiej do Sosnowca 6) Wniosek o rozszerzenie ul. Wawel przy ul, 3 go maja 7) Wniosek o nadanie ulicy Barbary w Sielcu pierwszeństwa do zabrukowania przed innemi ulicami. 8) Wniosek o skasowanie linji niweckiej 9) Wniosek o zyskanie na własność miasta parcelacji rządowej przy ul. Małachowskiego 10) Wniosek o wprowadzenie jawności podatkowej, Ze względu, że sprawy objęte punktami 1 i 2) porządku dziennego, wymagają obecności dwóch trzecich członków Rady Miejskiej, w myśl art. 34 Dekretu w Samorządzie Miejskim, uprasza prezydjum pp. radnych o stawienie się w komplecie i punktualnie.

— **Niczem w kinematografie.** Z powodu naszej notatki pod powyższym tytułem, opublikowanej w Nr. 20 naszego pisma, Referat Prasowy Gł. Komendy P.P. zawiadamia nas, że winny publicznej awantury i zgorszenia, st. przodownik, a nie jak w notatce wydrukowano „komisarz z Będzina", Leon Pietruszewski, został powołany przed Okr. Komisję Dyscyplinarną, o decyzji której zostanie powiadomiona opinja publiczna za naszem pośrednictwem.

— **Walne zebranie organizacyjne** T-wa Rzemieślniczego, które odbyć się miało w dniu 1 maja, z przyczyn od organizatorów niezależnych odłożone zostało na dzień 8 maja r. b. na godz. 3 pop.

— **Tablica pamiątkowa.** W nr. 88 „Kurjera Zagłębia" pisząc o wmurowaniu w sali aktowej Gimn. im. Staszica pamiątkowej tablicy ku uczczeniu uczniów poległych w obronie wolności i granic Ojczyzny wymieniliśmy nie wszystkie nazwiska, wskutek czego zamieszczamy je poniżej z datą śmierci uczniów bohaterów, oto oni; Leon Zygmański 1919 r., Mieczysław Monsior 1919 r, Zygmunt Twardokens 1919 r. Aleksander Garbiński 1920 r; Proponujemy aby ku wiecznej pamięci poległych utworzyć stałe stypendjum imienia powyższych bohaterów, którego fundusz zapoczątkują za pewne rodzice zmarłych.

— **Koncert na wpisy.** Sosnowiczanie tak serdecznie interesują się naszą młodzieżą będą mogli przyjść jej z pomocą udając się dziś o godz. 7½ do Gimnazjum Państwowego im Staszica na koncert urządzony dla młodzieży wspomnianego gimnazjum oraz dla uczennic gimn. P. M. S. Pod względem artystycznym koncert zapowiada się bardzo interesująco, gdyż program będzie wypełniony przez artystów tej miary, co p' Darecka i p. Gucze. Ceny miejsc bardzo przystępne.

— **Pokrzywdzeni.** Kanceliści i robotnicy ekspedycji kolejowej w Sosnowcu nie otrzymują umundurowania Wydaje się to tem dziwniejszem, że właśnie ci funkcjonarjusze najwięcej niszczą ubranie W sprawie tej interpelował pos. Falkowski p. Ministra Kolei.

— **Znaczna kradzież** W poniedziałek 11 bm, między 2—5 po poł. w chwili nieobecności nikogo z domowników jacyś niewykryci dotychczas złoczyńcy przedostali się najprawdopodobniej za pomocą wyjęcia szyby w przedpokoju do mieszkania właściciela domu przy ul. Konstantynowskiej w Sosnowcu, p. A. Twardokęsa; Splądrowawszy całe mieszkanie wykradli z pod kluczat 1 złoty zegarek męski z monogramem A.T., 1 dewizkę złotą męską. 1 zegarek złoty damski firmy „Omega", 1 naszyjnik złoty, 1 brelok złoty z fotografjami członków rodziny, 1 garnitur złoty z granatami z damskiej biżuterji, składający się z bransoletki broszki i kolczyków, 3 pierścionki złote z drogocennemi kamieniami, 1 sygnet złoty z literami AT. Wartość skradzionych rzeczy wynosi 400000 mk mk. Za wykrycie złoczyńców i zwrot skradzionych przedmiotów poszkodowany wyznaczył wysoką nagrodę. Śledztwo w toku.

— **Wojskowy związek rolniczy.** Celem ułatwienia i zakładania gospodarstw rolnych czynnym lub byłym wojskowym W. P. korzystającym z odnośnych uchwał Sejmu i rozporządzeń Rządu powstał na terenie D. O. Gen. Kielce, fachowy Związek pod nazwą „Wojskowy Związek Rolniczy" ze stałą siedzibą w Kielcach. Zadaniem Wojskowego Związku Rolniczego jest; a) Niesienie pomocy doradczej i informowanie członków w kwestjach realizacji uchwał dotyczących zakładania gospodarstw rolnych, względnie odtwarzania dawnych warsztatów pracy. b) Wszechstronne ułatwienie w uruchomieniu powstających gospodarstw, podniesienie ich do należytego kulturalnego poziomu i uprzemysłowienie ich. c) Inicjowanie takich związków dążąc do podniesienia kultury rolnej w kraju, Podając do wiadomości o powyższym nadmieniamy, że interesowani i wszelkie potrzebne bliższe wiadomości mogą otrzymać w Kancelarji Związku; Hotel Polski pokój 38 w poniedziałki środy i piątki od godz 18-ej do 18-ej. Tamże przyjmuje się podania na nowych członków Związku.

— **Fatalna ochrona granicy.** Obecny baon wartowniczy ochraniający granicę z ramienia Min. Skarbu, jest tak nieliczny, że wzdłuż granicy trudno się dopatrzeć posterunkowego. Stąd też wiele osób nie stara się nawet obecnie o przepustki graniczne, bo uzyskanie tychże połączone jest z wielkiemi trudnościami a przejście przez granicę jest tak łatwe, że daleko lepiej jest przechodzić przez zieloną granicę, niż za przepustkami. Że tam się ktoś spotka z małą przygodą, że sobie trochę nogi zamoczy — głupstwo, ryzyko niewielkie.

— **O uruchomienie kilku kas** Domagaliśmy się otwarcia na dworcu kilku kas biletowych w celu uniknięcia ścisku i nieładu w halli dworca. Kasy takie z odpowiedniemi okienkami istnieją. Dlaczego ich nie otwarto. Co na to p. ekspedytor Majewski?.

— **Stan studzien w mieście** jest tak fatalny, że większość mieszkańców korzysta ze studni kolejowej na placu przed dworcem dyr. warsz. Biorący wodę z tej studni zalewają nią nie tylko placyk powodując błoto, ale oblewają często pod różnych, śpieszących na dworzec, Czy Magistrat nie mógł by wpłynąć na poszczególnych właścicieli domów. by uporządkowali swe studnie, Dalej apelujemy pod adresem egzystującej już Komji Wodnej, by rozpoczęła nareszcie prace mające na celu zaopatrzenie Zagłębia w dobrą i zdrową wodę.

— **Były szpicel niemiecki aresztowany.** W dniu 27 bm. aresztowany został w Będzinie pod zarzutem szkodliwej działalności przeciwko państwu Moszek Soldyn, pozostający w swoim czasie na usługach niemców.

Aresztowanego osadzono w więzieniu będzińskiem i pozostawiono do dyspozycji prokuratorji.

— **Skutki zaniedbania religijnego.** Pod takim tytułem zamieściliśmy wzmiankę w której mowa o 2-ch wypadkach samobójczych w Dąbrowie i Zagórzu. Jak nas informują osoby wiarogodne, samobójstwo młodej osoby nie było popełnione skutkiem złego wychowania religijnego. Poinformowano nas również że lekarz, o którym wspomniano we wzmiance nie jest czechem, lecz polakiem.

— **Zwiększają się kadry bezrobotnych,** Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy na terenie 6-ciu województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego i białostockiego, oraz w zachodniej Małopolsce w dniu 1 kwietnia było bez pracy około 88 tysięcy robotników przemysłowych. W stosunku do stanu bezrobocia w dn. 1 marca liczba ta wykazuje zwyżkę o 8,000 osób. Zwyżka ta ujawniła się przedewszystkiem w Warszawie, w Łodzi i innych miastach wojewódzkich, oraz w Częstochowie i Włocławku. Z wykazanej powyżej, przypuszczalnej ilości bezrobotnych, w ewidencji państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy było w dn. 1 kwietnia 21,838 zarejestrowanych osób; w czem 76 proc. mężczyzn i 24 proc. kobiet. Wśród bezrobotnych mężczyzn około 35 proc, stanowili zdemobilizowani żołnierze.

— **Wyszedł z druku Nr. 7 „Przeglądu gospodarczego"** organ Centralnego Związku Polskiego Przemysłu Górnictwa, Handlu i Finansów Warszawa Chmielna 2 i zawiera treść następującą: Treść Nr. 7 Od słów do czynu. W. F. Podatek przemysłowy w ramach zagadnienia skarbowego w Polsce. Edward Strasburger, Kosztowny eksperyment. (Wobec projektu zniesienia Urzędu Walki z Lichwą) T. Chr. Dotychczasowe wyniki eksploatacji polskich kolei państwowych (Dok.) Inż. Adam Krzyżanowski, Przegląd Zagraniczny: Dotychczasowy przebieg likwidacji Banku Austro-Węgierskiego. Dr. Zygmunt Karpiński. Zagadnienie socjalizacji w Niemczech (Część II.) K. Km. Kronika zagraniczna Centralny Związek P.P.G.H.H. i F. Deklaracja w sprawie niemieck. bojkotu gospodarczego. Sprawozdanie za okres od 12 do 25 marca br. Okólnik w sprawie potrącenia podatku dochodowego przez pracodawców. Okólnik w sprawie praktyki w fabrykach dla studentów politechniki. W odpowiedzi poznańskiemu „Kupcowi". Przemówienie posła St. G. Bruna w Londynie. Kronika: Skarbowość: Zagadnienie skarbowe w Sejmie. Aprowizacja: Program przyszłorocznej gospodarki aprowizacyjnej. Przemysł i górnictwo. Z przemysłu na Śląsku Cieszyńskim Z przemysłu platerniczego, H. Br. Finanse: Oprocentowanie wkładów w Pol. Kr. Kasie Poż. F. Bilanse PKKP. (F) Kronika giełdowa (Gr.) Kronika emisyjna. Komunikacje: Niemieckie szykany transportowe. Z b. dzielnicy pruskiej Jan Szyc. Nowe wydawnictwa, Z życia organizacji gospodarczych. Działalność rządu w dziedzinie gospodarczej. Bilanse banków biletowych, Rynek pieniężny,

Z teatru.

Dziś „Księżniczka czardasza" melodyjna operetka Kalmana, urozmaicona tańcami. Dochód z tego przedstawienia przeznaczony jest dla pracownika teatralnego Jana Krafta.

Jutro wieczór miljonówek, ktorych będzie trzy. Dana będzie ostatnia nowość sceny naszej „Major ułanów".

W sobotę premjera operetki „Donżuan" Stefana Szlązaka libretto Czesława Zbierzchowskiego i Stefana Szlązaka. Nowe specjalne tańce dopełnią całości tej nie znanej nam operetki, która wystawioną będzie po zupełnem i należytem wypróbowaniu.

Przedstawienie w Będzinie zapowiedziane jest w jednym z najbliższych dni przyszłego tygodnia w teatrze Corso.

31) EUGENJUSZ MORET.

Taniec Miljardów.

— Marcou! zawołali obecni.

Notarjusz czytał dalej: „tym człowiekiem jest Marcou... rzemieślnik inteligentny i odważny: w ciągu dziesięciu lat utrzymywał z pracy rąk swoich starego ojca i siostrę, których z żalem utracił. zanim zdołał zapewnić sobie przyszłość; cnotliwy przyjaciel, natura szczera i zacna, jemu więc zapisuję cały mój majątek, dając mu zupełną wolę rozporządzenia nim, jak uzna za stosowne i nie potrzebuję mu sądzę, polecać naszej rodziny, którą zostawiam jego względom. Zgrzybiały wiekiem, żyjąc po za światem mogłem się pomylić co do przymiotów niejednego z mych krewnych; on, który zna ich wszystkich, postara się naprawić niesprawiedliwość, pomimo woli popełnioną. Pozwalam sobie jego dobroci zostawić zarówno całą rodzinę jak i pannę Olimpję, ale o tyle tylko, o ile mu podyktuje sumienie i rozum. Pod tym względem radzę mu zasięgnąć światłych rad markizy de Vandemére, a zwłaszcza mego starego przyjaciela Tailbouis. Wtedy będę spokojny, że pieniądze moje nie posłużą na podtrzymanie skąpstwa w Ledoux, lenistwa w Mergache, obłudy w pani Lepinois, nicości w obojgu Bonnamy i złego prowadzenia w Gautrot.

— Ależ ten testament jest niemożliwy, zawołał Rabiot, zięć oszukany.

— Najmocniej pana przepraszam, — odparł notarjusz; jest na nim podpis nieboszczyka z dnia 15 go grudnia 1832 roku, poświadczony przez czterech ludzi. Wszystkie dokumenty zostały skontrolowane i nie znalezione ani śladu testamentu daty późniejszej.

Wszystkich oczy zwróciły się na Marcou, wyciągniętego na lektyce.

— Panie notarjuszu — ozwał się głosem osłabionym i wyciągając ręce do pana Tailbouis i Henryka Massias, zapisz pan przy świadkach, że przyjmuje spadek po wuju Moriceau i zrzekam się go na rzecz pana Tailbouis, ufny, że jeszcze w obec śmierci wypełnię ostatnią wolę nieboszczyka i uczynię odpowiedzialnym za przyszłość jego majątku człowieka, sam mi polecił, z tym jednak warunkiem, — ażeby i pan Tailbouis wypełnił ściśle jego wolę.

— Panowie — ozwał się pan Benadet uroczyście — jedynym spadkobiercą pana Moriceau, jest odtąd pan Tailbouis,

Głowa Marcou opadła bez życia na poduszki,

VIII.

Jeden uczciwy za dwudziestu łotrów.

Od czasu jak zniesiono mur graniczny Paryża, okoliczne wioski stały się przedmieściami.

Vitry jest jedną właśnie z tych uroczych miejscowości; leży ono w pobliżu fortyfikacji o godzinę drogi od bulwaru des Italines; mało uczęszczane przez pospólstwo, które w dnie świąteczne biegnie na pole Marsowe, do Saint-Cloud, albo do wersalskiego parku, Vitry jest natomiast miejscem schadzek poważniejszych mieszczan, bogatszych kupców i urzędników, którym interesa handlowe czy administracyjne dają możność spędzania na wsi zaledwie trzydziestu sześciu godzin na tydzień.

Przed laty pięćdziesięciu, to jest w chwili gdy się rozpoczęło nasze opowiadanie, Vitry nie było w modzie u mieszczan, z upodobaniem uczęszczających natomiast na plac kończący pola Elizejskie, lub też za rogatki de l'Etoile.

Domy mieszczan były tam bardzo nieliczne i nie odznaczały się ani architekturą, ani pięknością frontonów, ani też wspaniałością ogrodów.

Był to mały dworek o zielonych okiennicach, marzenie naszych ojców, przedmiot wzgardy współczesnych pokoleń

Prowadziła doń aleja wysypana żwirem i okolona żelaznemi, w formie strzały, sztachetami, z po za których widać było ogromny park z mnóstwem krętych ścieżek.

W dwa dni po wysłaniu treści testamentu przez rodzinę Moriceaunów, przechodnie, których przypadek zaprowadził do Vitry, mogli, spojrzawszy niedyskretnie przez sztachety, dostrzedz kilkanaście osób, kręcących się po zwykle opuszczonych ścieżkach parku.

Osoby te spacerowały w jedną i drugą stronę, prowadząc napozór rozmowę nader ożywioną i popieraną gwałtownemi ruchami.

Najspokojniejsi mieli twarze zaczerwienione i rozmawiali podniesionym głosem.

Inni biegali od jednej alei do drugiej, chwytając się gałęzi, mnąc na sobie ubranie przeklinając, hałasując i tupiąc z gniewem nogami.

Powód tak niezwykłego ożywienia łatwo odgadną czytelnicy, skoro powiemy, że dworek o zielonych okiennicach był własnością pana Tailbouis i że osobami, chodzącemi po parku, nie był nikt inny jak tylko Moriceaunowie, przybyli właśnie na pierwsze jego wezwanie.

(c. d. n.)

Ruch Ukraiński

Zaledwie w Bolszewji ujawniły się pierwsze ruchy rewolucyjne przeciwko rządowi sowietów, gdy i z tej strony granicy działacze ukraińscy dali znać o sobie. Do Ostroga przybył cały sztab oficerów ukraińskich z jenerałem Timiczenko na czele i rozpoczął organizację powstania, utworzył komitet powstańczy, w którego skład weszli miejscowi działacze ukraińscy, oraz wydał trzy odezwy z podpisem „Gołownij Powstańczewskij Komitet Wołini i Podiłła" z nagłówkami „Gromadjanie Ukraińskoj Narodowoj Respubliki", „Ewrei", „Krasnoarmiejcy". Działacze ukraińscy i oficerowie rozgłaszają, że działają w porozumianiu z drugim oddziałem szóstej armji we Lwowie, pokazują nawet ludziom niewierzącym legitymacje, wydane jakoby przez ów drugi oddział, i rozpowiadają, że skoro tylko otrzymają broń ze Lwowa, natychmiast rozpoczną akcję po drugiej stronie granicy. Jeżeli temi wiadomościami rozbrzmiewa cała okolica, to niezawodnie wiedzą o tym także władze bolszewickie, mające wszędzie szpiegów.

Ferment ten nie może być dla nas obojętny ze względu na warunki pokoju, zawartego w Rydze, wedle którego armja Petlury winna być internowana a państwo nasze zobowiązało się nie tolerować na swych ziemiach żadnego rządu przeciw-sowieckiego

Nie wiemy naturalnie czy rzeczywiście oddział drugi szóstej armji we Lwowie prowadzi politykę na własną rękę, krzyżując linję polityki naszego rządu czy też tylko generał Timiczenko rozgłasza to przez swoich oficerów, ale w każdym razie zdaje się że władze stołeczne powinny zająć się tym faktem

Zbyt dobrze nam wiadomo, ze w wielkim kotle ukraińskim nie cieszy się popularnością. ani Petlura ani ludzie w jakikolwiek sposób z nim sprzysiężeni. Wiązać się z taką grupą jest dla nas rzeczą bardzo niebezpieczną, gdyż ona prędzej, czy później nas zdradzi.

Nie jest wykluczone, czy po za Petlurą i generałem Timiczenko stoją te sfery kresowe, którym, jak podczas owej zeszłorocznej wyprawy kijowskiej, nietyle chodziło o interes naszej Rzeczypospolitej, ile o rewindykację majątków tam zaprzepaszczonych, skoro przecież śpiewano nawet:

Po majątki na Podole
Pułk dwunasty rusza w pole

Obawiamy się, że te sfery swemi wpływami i majątkami obietnic nieraz jeszcze będą usiłowali wpędzić nasze państwo w politykę awanturniczą, na której nawet Niemcy poparzyły sobie palce, a która u nas wymagała potym, aż „Cudu nad Wisłą".

Bo gdyby nawet w sposób najrozleglejszy ziściła się realnie polityka tworzenia państw buforowych to przecież każdy rozsądny człowiek doskonale rozumie że te państwa buforowe będą z nami tak długo trzymały, dopóki los będzie się nam uśmiechał a le obrócą się przeciwko nam przy lada niepowodzeniu. Tyle „Myśl Niepodległa"

Z Górnego Śląska

Agitacja komunistyczna.

W ostatnich czasach rozwinęli komuniści ogromną agitację, którą Niemcy dla celów swej polityki popierali. Agitację tę uprawia się zwłaszcza w powiecie bytomskim, I tak np. w pierwszej połowie kwietnia usiłowali komuniści na kopalni „Wolfgang" wywołać strajk. W innych kopalniach rozdają masami odezwy. Szczególnie silnie agitują w Chorzowie, gdzie rozrzucają odezwy drukowane w Gliwicach, przy Hüttenstr. 2. Agitacja ta jest prawdopodobnie w związku z mającymi się odbyć wyborami do rad załogowych. Ostrzegamy przeto naszych rodaków, aby nie dali się wziąć na lep tej agitacji i popierali przy wyborach tylko kandydatów z polskiej organizacji.

Oficerowie niemieccy w tajnych bojówkach.

Rząd niemiecki wysyła potajemnie swoich oficerów do kierowania zbrojnemi bojówkami na Śląsku Górnym. Ożywiona działalność w tym kierunku rozpoczęła się zwłaszcza w ostatnich czasach. Daje się ona zauważyć w powiecie rybnickim, dostają od 80 — 150 mk. dziennie i wolne utrzymanie. Również w powiecie bytomskim jest wielu oficerów z armji niemieckiej, I tak w Bismarkhucie, kierownikiem bojówki niemieckiej jest Hohmann b. oficer niem. zamieszkały przy ul. Bismarcka 88 Lecz największą działalność rozwinęli Niemcy w powiatach zachodnich, a zwłaszcza w Opolu. Tutaj pozostają już oni w jawnym związku z organizacjami pozaśląskiemi. Szaloną agitację i działalność organizatorską rozwijają w ostatnich czasach organizatorzy niemieccy Fuchs, z „Technische Nóthilfe" i Major Exner. Rozkazy wychodzą z głównej centrali Exnera, Wrocław, hotel Savoy.

Rozstrzygnięcie sprawy górnośląskiej w sobotę 30 kwietnia.

HYTHE Konferencja prezydentów ministrów zakończyła się wczoraj wieczorem o godzinie 6. Postanowiono zwołanie posiedzenia Rady Najwyższej na sobotę 30 bm. i to do Paryża. O ileby wewnętrzne stosunki utrudniały wyjazd Lloyd George'a, natenczas konferencja Rady Najwyższej odbędzie się w Londynie, Konferencja poweźmie ostateczne uchwały co do zastosowania środków karnych wobec Niemiec, a prawdo podobnie rozstrzygnie także górnośląską.

Udział Ameryki w przyszłej konferencji

BAZYLEA (wł) „Baseler Nachrichten" donosze, że alianci zaproszą Stany Zjednoczone do wzięcia udziału w przyszłej konferencji. Spodziewanej jest, że rząd Stanów Zjednoczonych przychyli się do tego zaproszenia dalej że potwierdza się iż na tej konferencji rozstrzygnie się sprawa G. Śląska.

Podział Górnego Śląska postanowiony

RZYM (wł) „Messagero" donosi, że pomiędzy sojusznikami nastąpiła ostateczna zgoda co do Podziału G Śląska. — Zdaje się, że również w łonie Międzysojuszniczej Komisji w Opolu doszło do porozumienia w sprawie wytknięcia granicy na G Śląsku. Wobec tego można przypuszczać, że wszystkie mocarstwa sojusznicza przy wydawaniu ostatecznego rozstrzygnięcia będą stały po stronie Francji.

Polska ma objąć w zarząd cały G. Śląsk

BERLIN Była półurzędowa „Deutsche Allgemeine Ztg." dowiaduje się z Koblencji z pewnego źródła:

W czasie narad w paryskiem ministerjum postanowiono, że Briand na konferencji w Limpne pod Hythe pozyskać ma zgodę Lloyd George'a wszelkimi środkami, azeby Polska została zaliczoną w poczet państw, które mają przeprowadzić środki karne przeciw Niemcom Briand musi przytem osiągnąć przyprzyzwolenie Anglji na to, by Polska jako Państwo sankcyjne objęła w zarząd cały Śląsk Górny. W końcu ma Briand nalegać na to, aby cały rewir Ruhry został obsadzony bez względu na mające nadejść niemieckie propozycje.

Niemieckie pismo podaje od siebie:

„W tak bezwstydny sposób ma być pogwałcone prawo i sprawiedliwość wraz z układem wersalskim." — Wierzymy, że im to nie w smak.

Przeciw agitacji Bundu

KATOWICE Szereg gmin powiatu Zabskiego wypowiedziało się przeciw szerzącej się agitacji Bundu. Gmina Makoszowy wysłała protest z podpisami kilku tysięcy mieszkańców; to samo uczyniła gmina Pawłów oraz uczynią inne gminy na całym G. Śląsku.

„Vorwärts" o mobilizacji przeciw Polsce.

BERBIN, (wł). Dzisiejszy „Vorwärts", omawiając wczoraj w parlamencie niemieckim poruszoną sprawę zarządzeń wojskowych przeciw Polsce, zaznacza, że pierwsze zarządzenia poczyniono 20 marca z obawy że wojska polskie gwałtem (!) zajmą Górny Śląsk, dalsze zarządzenia zaś nad granicą polską poczyniono w dniach ostatnich na skutek wiadomości, że armja polska wziąć ma udział w sankcjach mocarstw przeciw koalicji.

O odszkodowania.

PARYŻ (wł) Kwestja odszkodowań niemieckich jest znowu środkowym punktem polityki międzynarodowej Po odrzuceniu przez Amerykę prośby o pośrednictwo, rząd niemiecki musi w najbliższych dniach przedstawić państwom koalicyjnym konkretne projekty, o ile nie chce się narazić na środki represyjne, które według zapowiedzi Brianda, mają pójść bardzo daleko.

Rząd niemiecki wystąpił z propozycją odbudowy zniszczonych obszarów belgijskich i francuskich pod kontrolą władz koalicyjnych. W propozycji tej ukrywa się myśl, że odnośne państwa zbyt wysoko szacują swe straty, wyrządzone im przez wojska najezdnicze i że odbudowa zniszczonych okolic wypadnie Niemcom znacznie taniej niż wypłata odszkodowań według rachunku zwycięzców.

Dotychczas opinja francuska i belgijska niechętnie przyjmowała pomysły odbudowy niemieckiej — zapewne i teraz oświadczy się przeciw najnowszej propozycji rządu niemieckiego. Ten ostatni w obawie bliskich represyj, próbuje różnych środków i jak słychać, znowu zwrócił do Ameryki z propozycją przejęcia części długów, która jej się należy od sprzymierzonych oraz z prośbą o ułatwienie im specjalnej pożyczki

Jak wiadomo 1-y maja jest dla Niemiec dniem krytycznym gdyż według traktatu wersalskiego do tej daty powinna być ustalona ogólna suma długu niemieckiego oraz sposób jej wypłaty. Francja nie cofnie się w danym razie przed okupacją dalszych terenów i innemi środkami represyjnemi, atoli wolałyby ich uniknąć. Socjaliści francuscy w znacznej większości są przeciwni zastosowaniu podobnych środków stanowisko Anglji jakkolwiek w zasadzie zgodne z francuskiem nie jest jednak dość jasne i wyraźne,

Przesilenie na Węgrzech.

WIDEŃ. Bezpośrednim wynikiem nieudanej wycieczki ex-cesarza Karola do Budapesztu i dyplomatycznej akcji państw Koalicji i Małej Ententy, było ustąpienie całego gabinetu węgierskiego z prezydentem Telekim na czele. Obecnie został prezydentem ministrów Bethlen, który przed kilku dniami przedstawił węgierskiemu sejmowi nowy program rzadu. Minister Bethlen, stwierdził, że dotychczasowa polityka węgierska poniosła klęskę tak, iż należy porzucić dawne hasła i rozwijać działalność w nowym kierunku, rząd musi stać się zastępcą całego narodu a nie może reprezentować interesów poszczególnych klas, wyznań albo partji. Minister określił nowy kurs polityczny, jako chrześcijańsko narodowy i agrarny zapowiadając opiekę nad drobnymi rolnikami, zubożałem mieszczańsstwem i klasą robotniczą. Pomimo tych demokratycznych haseł zapowiedział równocześnie ograniczenie prawa wyborczego, które napewno doprowadzi do ciężkich walk i przesileń politycznych. Sprawa tronu węgierskiego nie będzie zupełnie rozważana przez rząd, aż nie zmienią się stosunki międzynarodowe tak dalece, że sejm węgierski będzie mógł bez obawy przed obcemi wpływami rozstrzygnąć ją na drodze ustawodawczej. W końcu swego przemówienia, zajął się minister sprawą żydowską, twierdząc, że rozwiązać ją można tylko za pośrednictwem gospodarczego wzmocnienia całej ludności, a nie przez nagankę wyznaniową lub społeczną. Rząd zaznaczył w końcu, że przeciwstawi się ostro wszelkim próbom zaburzenia porządku publicznego.

Porozumienie Lloyd'a Georg'a i Brianda w sprawie śląskiej osiągnięto.

PARYZ, (wł). Jak zapewniają w tutejszych kołach dyplomatycznych i politycznych na konferencji w Hythe w dniu 24 bm. pomiędzy Briandem i Lloydem Geogem doszło do zupełnego porozumienia w kwestji górnośląskiej.

Bank Rzeszy Niemiec do 30 kwietnia musi dostarczyć 1 miljard marek.

PARYZ, (wł). Agencja Havasa ogłosiła notę komisji reparacyjnej, która na posiedzeniu zlonsraem w dniu 25 bm. w skutek odmowy rządu niemieckiego co do przewiezienia pozostałości kruszców banku Rzeszy do Kolonji albo Koblencji, zażądała miljarda marek niemieckich w złocie, które wpłacone być mają do dnia 30 kwietnia do jednego z banków francuskich.

Likwidacja „Pata".

WARSZAWA. Na wczorajszem posiedzeniu Rady ministrów z padła ostateczna uchwała o likwidacji „Pata" jako instytucji rządowej. „Pat" połączyć się ma wkrótce EE. agencją pod nazwą „Varsowia". Pisma warszawskie podając tę wiadomość wyrażają nadzieję że nowa agencja lepiej może obsługiwać będzie prasę, niż obie poprzedniczki. My ze swej strony podobne tylko życzenie powtórzyć możemy.

Proces 16-u komunistów.

ŁODŹ. (wł.) Sąd okręgowy łódzki, d. 20 bm. rozpatrywał sprawę 16 u komunistów oskarżonych o szerzenie agitacji antypaństwowej, a mianowicie: Emila Nergiera, J. Koło, G. Lejznera, J. Filipa, Ł. Baranowskiej, H. Szulca, E. Gołębiowskiej, L. Zajdla, J. Maćkowiaka, O. Szenknechta, S, Wdowiaka, A. Biracwajga, Sz. Wajnlanda, A. Słomińskiego, I Szapiro i R. Jedrzejewskiej. Wszystkich ujęto na zebraniu w mieszkaniu Nergiera i po przeprowadzeniu rewizji znaleziono odezwy Komitetu komunistycznego, listy składkowe, broszury „Swit" i odezwę uchwaloną na ostatnim wiecu, a nawołującą do „bojowego odparcia zamierzonego przez burżuazję ataku", bloczki itd. Sąd udowodniwszy winę oskarżonym, Jędrzejowską, jako działającą bez zrozumienia, zwolnił, od odpowiedzialności. Zajdla i Gołębiowską uniewinnił, Lejsnera, Koło Maćkowską i Nergiera i Nergiera skazał na 1 rok i 6 miesięcy ciężkiego więzienia. Za 9-u oskarżony którzy się nie stawili na rozprawę sądową, rozesłano listy gończe

OFIARY.

Na Ochronkę Nr. VI Chrześcj. T-wa Dobroczyn. w Siel:u.

Nr. 992. Nieprzyjęte przez W-go ksproboszcza Kazimierza Mazurkiewicza mk 500 Złożone przez Redaktora W-go p. Józefa Maciejowskiego do dyspozycji naszej mk. 500 Antoniostwo Mazurkiewiczowie z powodu 25-cio letniej rocznicy szczęśliwego pożycia małżeńskiego mk. 500.

Razem mk. 1500.

DROBNE OGŁOSZENIA

Wydawcy: Spółka Wydaw. „Kurj. Zagł.". Tłocznia „Spółki Wydaw. „Kurj. Zagł.". Redaktor: Józef Maciejowski